

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2Tos/90/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3813010221
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Mészáros
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2013:3813010221.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mészárosa a členov senátu JUDr. Dušana Eckera a JUDr. Petra Tótha, v trestnej veci odsúdeného A. A., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Tr. por., na neverejnóm zasadnutí konanom dňa 19. decembra 2013, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 2Nt/9/2013 zo dňa 30. júla 2013 takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. zrušuje sa napadnuté uznesenie v celom rozsahu a ukladá sa Okresnému súdu v Prievidzi, vo veci znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

Právoplatným rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 3T/256/2011 zo dňa 01.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 2To/40/2012 zo dňa 03.05.2012 bol A. A. uznaný vinným zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Tr. por. Bol za to odsúdený podľa 200 ods. 2 Tr.zák., § 42 ods. 1 Tr.zák., § 41 ods. 2 Tr.zák., § 36 písm. l) Tr.zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 5 Tr. zák., § 38 ods. 7 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov a 4 mesiace, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženie a súčasne bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 1T/3/2012 zo dňa 13.01.2012, právoplatný dňa 01.02.2012. Zároveň mu bolo uložené ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou a ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou.

Dňa 08.04.2013 odsúdený A. A. podal na Okresný súd Prievidza návrh na povolenie obnovy konania v jeho trestnej veci vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 3T/256/2011. Svoj návrh smeroval do výroku o uloženom treste odňatia slobody, ktorý mu bol uložený vo výmere 12 rokov a 4 mesiace nepodmienečne rozsudkom Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 3T/256/2011 zo dňa 01.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 2To/40/2012 zo dňa 03.05.2012 a v tejto súvislosti tiež poukazoval na nález Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL. ÚS 106/2011.

Uznesením súdu prvého stupňa bol podľa § 399 ods. 2 Tr.por. zamietnutý návrh odsúdeného A. A. o povolenie obnovy konania vo vyššie uvedenej trestnej veci, pretože nezistil podmienky obnovy konania podľa § 394 Tr.por. Okresný súd svoje rozhodnutie odôvodnil v tom smere, že dôsledne zvažoval, či vzhľadom na Nález Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL. ÚS 106/2011 uverejneného v Zbierke zákonov pod č. 428/2012 Z.z., o tzv. asperačnej zásade by neprichádzalo do úvahy povolenie obnovy konania. V danom prípade dospel k záveru, že nevyšli najavo nové skutočnosti alebo dôkazy súdu skôr neznáme, ktoré by mohli samé o sebe alebo v spojení so skutočnosťami a dôkazmi už skôr známymi odôvodniť iné rozhodnutie o treste. Konštatoval, že trestná sadzba pri zločine sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2 Tr. zák. je 7 rokov až 15 rokov odňatia slobody, v prípade aplikovania Nálezu Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL. ÚS 106/2011 uverejneného v Zbierke zákonov pod č. 428/2012 Z.z., o tzv. asperačnej zásade, by súd vzhľadom na ustanovenie § 38 ods. 5 Tr. zák., s prihliadnutím na ustanovenie § 38 ods. 8 Tr. zák. ukladal odsúdenému aj s prihliadnutím na

aktuálne znenie ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zák. trest odňatia slobody v rozpätí od 11 rokov do 20 rokov. Vzhľadom na túto skutočnosť aj s prihliadnutím na osobu odsúdeného A., ktorý bol pred odsúdením vo veci Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 3T/256/2011 sedemkrát súdne trestaný, z toho štyrikrát v súvislosti so sexuálnym motívom, s prihliadnutím na charakter trestnej činnosti podľa názoru súdu nebol pôvodne uložený trest v trvaní 12 rokov a 4 mesiace v zrejmom nepomere k závažnosti činu alebo k pomerom páchatel'a.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote sťažnosť odsúdený A. A., ktorú bližšie písomne neodôvodnil.

Krajský súd na neverejnom zasadnutí podľa § 192 ods. 1 Tr.por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného je dôvodná a v predmetnej veci bude potrebné povoliť obnovu konania vo vzťahu k výroku o treste.

Úvodom k samotným dôvodom rozhodnutia krajského súdu je potrebné uviesť, že ako vyplýva z vyššie uvedených odsudzujúcich rozsudkov Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 3T/256/2011 zo dňa 01.02.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín, sp. zn. 2To/40/2012 zo dňa 03.05.2012 bol A. A. uznaný vinným zo zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1, 2 písm. b) Tr. zák. v spojení s § 139 ods. 1 písm. a) Tr. por. Bol za to odsúdený podľa 200 ods. 2 Tr.zák., § 42 ods. 1 Tr.zák., § 41 ods. 2 Tr.zák., § 36 písm. l) Tr.zák., § 37 písm. h), m) Tr. zák., § 38 ods. 5 Tr. zák., § 38 ods. 7 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody v trvaní 12 rokov a 4 mesiace, pre výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženie a súčasne bol zrušený výrok o treste trestného rozkazu Okresného súdu Prievidza, sp.zn. 1T/3/2012 zo dňa 13.01.2012, právoplatný dňa 01.02.2012. Zároveň mu bolo uložené ochranné sexuologické liečenie ústavnou formou a ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou. Teda odsúdenému A. A. bol uložený súhrnný trest odňatia slobody aj za použitia ustanovenia § 41 ods. 2 Tr.zák., vrátane časti prvej vety za bodkočiarkou - asperačná zásada.

Dňa 21. decembra 2012 bol v Zbierke zákonov pod č. 428/2012 vyhlásený Nález Ústavného súdu SR z 28. novembra 2012, sp.zn. PL. ÚS 106/2011, ktorým v § 41 ods. 2 Tr.zák., časť prvej vety za bodkočiarkou, bola vyhlásená za protiústavnú.

Podmienky obnovy konania podľa § 394 ods. 1 Tr.por. sa netýkajú zmeny právneho stavu, teda zmeny zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Ak teda bol podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované priamo už v tomto ustanovení (ide o dôvod obnovy konania „ex lege“).

Preto nie je potrebné, aby súd skúmal splnenie podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Tr.por. tak, ako to urobil v prejednávacom prípade vo vzťahu k pôvodne uloženému trestu, ale obnovu konania je potrebné povoliť podľa § 394 ods. 1 Tr.por. per analógiám z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zák. č. 38/1993 Z.z. v znení neskorších predpisov - zhodne Stanovisko trestno-právneho kolégia NS SR Tpj 44/2013 zo dňa 26.11.2013 - bod I. a II.:

I. Ustanovenie § 394 ods. 1 Trestného poriadku upravuje podmienky obnovy konania, ktoré sa týkajú nedostatkov skutkových zistení, vrátane osoby páchatel'a - ako skutočností alebo dôkazov súdu skôr neznámych, ktoré vyšli najavo až po právoplatnosti rozhodnutia. Netýkajú sa zmeny právneho stavu, t. j. zákonných podkladov posudzovania trestnosti činu a ukladania trestu. Nález Ústavného súdu SR, že právny predpis, jeho časť alebo niektoré ustanovenie nie je v súlade s Ústavou, preto nemôže byť „novou skutočnosťou súdu skôr neznámou“ v zmysle § 394 ods. 1 Tr. por. a tým len jednou z podmienok obnovy konania, ale ak bol z tohto dôvodu podaný návrh na obnovu konania, je dôvodom obnovy konania „ex lege“, t. j. na základe § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

II. Ak je podaný návrh na povolenie obnovy konania vo veci, ktorá sa skončila právoplatným rozhodnutím, ktorý vychádza len zo skutočností predpokladaných v ustanovení § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii ústavného súdu, je splnenie podmienok obnovy konania konštatované už v tomto ustanovení. Preto súd už nemôže skúmať splnenie iných podmienok uvedených v § 394 ods. 1 Trestného poriadku,

ale obnovu konania povolí podľa § 394 ods. 1 Trestného poriadku z dôvodu uvedeného v § 41b ods. 1 zákona č. 38/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Krajský súd v Trenčíne poukazuje aj na právne závery uznesenia Najvyššieho súdu SR zo dňa 15.01.2013, sp. zn. 2Tdo/69/2012, ktorým podľa § 382 písm. c) Tr. por. bolo odmietnuté dovolanie Generálneho prokurátora SR a to z dôvodov tam uvedených. V citovanom uznesení už Najvyšší súd dôvody odmietnutia dovolania vzťahuje s odkazom práve na Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. PL. ÚS 106/2011 z 28.11.2012 vyhláseného v Zbierke zákonov SR pod č. 428/2012 (čiastka 104) z 21.12.2012.

Na základe uvedených dôvodov krajský súd zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol. V predmetnej veci bude totiž potrebné povoliť obnovu konania v prospech odsúdeného, vo vzťahu k výroku o treste, za súčasného zrušenia výroku o treste v pôvodnom odsudzujúcom rozsudku. Súd prvého stupňa vo výroku svojho rozhodnutia pritom bude musieť použiť ustanovenie § 41b ods. 1 vyššie citovaného zák. č. 38/1998 Z.z., ako aj ustanovenie § 394 ods. 1 Tr.por. per analogiam, za súčasného zrušenia výroku o treste v preskúmanom rozsudku a naň nadväzujúcich rozhodnutí podľa § 400 ods. 1 Tr. por. Súbežne s povolením obnovy konania bude však navyše potrebné rozhodnúť aj o väzbe odsúdeného podľa § 403 Tr. por. (o vzatí či nevzatí do väzby) a pred rozhodnutím o väzbe bude nevyhnutne potrebné odsúdeného aj k tejto otázke vypočúť.

O väzbe pritom rozhodne súd prvého stupňa samostatným výrokom už v rámci uznesenia, ktorým bola povolená obnova konania s tým, že v prípade rozhodnutia o vzatí odsúdeného do väzby začiatok plynutia lehoty väzby bude určený okamihom nadobudnutia právoplatnosti oznámeného uznesenia. Hoci o väzbe rozhodne súd prvého stupňa ešte pred právoplatnosťou uznesenia o povolení obnovy konania, nepôjde o rozhodnutie v rozpore s § 403 Tr. por., pretože výrok odkladajúci začiatok plynutia lehoty väzby vylučuje akýkoľvek zásah do výkonu trestu odňatia slobody a zabezpečuje, že účinky väzby nastanú až po právoplatnosti uznesenia o povolení obnovy konania. Ak by následne, v prípade podaného opravného prostriedku, bolo nadriadeným súdom zrušené uznesenie súdu prvého stupňa a zamietnutý návrh na povolenie obnovy konania, žiadne účinky väzby v takom prípade nemôžu nastať. V prípade rozhodnutia o vzatí odsúdeného do väzby takýto postup umožňuje plynulý prechod obmedzenia osobnej slobody formou výkonu trestu na obmedzenie osobnej slobody formou väzby a zároveň najlepšie vyhovuje podmienkam spravodlivého procesu, keď plne rešpektuje právo obvineného byť pred rozhodnutím o väzbe vypočutý. Vyššie uvedený postup nielenže vyhovuje podmienke bezodkladného rozhodnutia o väzbe (§ 403 Tr. por.), ale vyplýva aj z ustanovenia § 86 ods. 1 Tr. por. prvá veta, z ktorej vyplýva, že ide o tzv. rozhodnutie o väzbe vopred. Pred rozhodnutím o väzbe sa pritom musí v rámci verejného zasadnutia o obnove konania primerane postupovať podľa § 72 ods. 2 Tr. por., najmä ide o to, aby bol odsúdený vypočutý, keďže ďalšie podmienky budú v takom prípade splnené (vykoná sa verejné zasadnutie - § 402 ods.2 Tr. por.).

Vzhľadom na to, že povolením obnovy konania vo vzťahu k výroku o súhrnnom treste, za súčasného zrušenia výroku o treste v pôvodnom odsudzujúcom rozsudku, dôjde zároveň k obnoveniu výroku o treste uloženom odsúdenému skorším trestným rozkazom - trestný rozkaz Okresného súdu Prievidza, sp. zn. 1T/3/2012 zo dňa 13.01.2012, právoplatný dňa 01.02.2012, ktorým mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a ktorý trest vykonával od 07.02.2012 do 03.05.2012, súd prvého stupňa bude povinný skúmať, či neprichádza do úvahy nariadenie a výkon tohto skoršieho trestu odňatia slobody, ktorý má v takom prípade prednosť pred prípadným výkonom väzby.

Krajský súd vzhľadom na uvedené dôvody a na podklade dôvodne podanej sťažnosti odsúdeného rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.